Oponentský posudok k práci Tatiany-Sofii Sorokina: Genesis tarotových karet The Way of the Heart

Keď som prvýkrat vstúpila do inštalácie Tatiany Sofie Sorokin pred troma rokmi, mala som pocit že vstupujem do chrámu, ktorého ducha autorka prostredníctvom svojich malieb, keramík a celkového aranžmá prostredia oživuje. Klenby, lomené okná ťahajúce sa nahor, špicaté veže, rozety, tvoria architektúru jej malieb a instalacii, do ktorých vnáša naratív, ktorého hrdinkou je samotné alterego umelkyne. Z jej prác vyžaruje ista naivná surovosť a krehkosť zároveň, ktorá sa mieša s folklórnymi rozprávkovými motívmi, kde postavy prechádzajú rôznymi mystickými prerodmi.

Keď mi autorka prvýkrat povedal o tom že sa bude venovať tarotu, bola som zvedavá ako uchopí túto formu, kde karty prostredníctvom zvolenej symboliky nesú naratív, ktorý je potom prostredníctvom hernej štruktúry sprostredkovaný recipientovi. Zaujímalo ma akým spôsobom sa rozhodne vniesť príbeh do kariet. Karty samotné totiž majú svoju magickú funkciu, ktorá vychádza z dramaturgie osudu a teda náhody, risku a hazardu. Keď sa pýtame kariet na otázku, vždy riskujeme a vsádzame na osud. Väčšina ľudí má preto voči kartám rešpekt, pretože pri kartách je dôležité vedieť položit dobrú otázku a rozpoznať intenciu, ktorú do nej vkladáme. Karty samotné potom rozohrajú odpoveď prostredníctvom naratívu, ktorý je kombináciou syntézy elementov príbehu kariet a samotného príbehu a pozadia otázky pýtajúceho sa.

Autorka si formu tarotu zároveň vybrala ako denníkovu formu. Každá karta je akoby archívom istej spomienky, vízie, zážitku, ktorý sa odohráva vždy na vybranom mieste ruiny. Je to akási ruinná autofikcia, pútnicky autoportrét, ktorého príbeh sa dozvedáme paralelne v dialógu s hľadaním odpovede na našu otázku. Sériu kariet tak môžme vnímať aj ako magický denník, do ktorého autorka zapisuje svoj vzťah k viere, ktorá v tomto momente nelpí na reprezentácii trojejdinečného boha, ale dáva do popredia seba - ženu, ktorou v rôznych momentoch preniká svetlo - akoby duch svätý. Je to akoby na 78 kartách rozobratý príbeh extázy sv. Terezy - v Sorokin autentickej verzii, ktorá s nami zdieľa svoje mystické "oceánske pocity".

Jackie Wang vo svojej eseji *Oceanic feeling and Communist affect* rozoberá ako sa tento pojem rôzne interpretoval u Freuda, Rollanda a Kristevy. Je zaujímavé sledovať, ako na oceánsky pocit nahliadajú vo svojej listovej korešpondencii Rolland a Freud, ktorý mu rozumejú, ako pocitu spojených s vierou, náboženstvom, ktoré je síce ilúziou, no sprostredkuváva pocit, v ktorom sa ego rozpúšťa a spája s niečim nekonečným, večným a kolektívnym. Freud zároveň zachádza ďalej a oceánsky pocit spája s predoedipálnou fázou, kde dieťa nie je schopné rozoznať seba od matky. Kde ego existuje v mnohosti elementov, ktoré sú neoddeliteľné od samotného bytia, ktoré ich berie za ronvocennú súčasť seba. Na Freuda nadväzuje Kristeva, ktorá oceánsky pocit vo svojej knihe *Black Sun* tiež spája s infantilitou a pocitom neoodeliteľnosti, ktorý však nachádza hlavne v depresii a melanchólii viažucej sa k ženskému psyché. Opisuje melancholiu ako stav fatálneho oceánu, ktorá je halucináciou úplnosti. Kde sa dotýkame smrti, práve preto aby sme sa pred smrťou ochránili.

Môžme tomu teda rozumieť tak, že mystický moment v týchto významoch prestupuje od tradične chápaného asketického, hermetického až eskapistického, do polohy komúnneho, kde nejde už len o privilegovaný vzťah subjektu a boha, či inej entity, ale kde sa z duality

presúvame do polohy, v ktorej vnímame toto prepojenie ako spoločný afekt prestupujúci všetkých a všetko okolo. Mystika tak ponúka nové formy chápania socializácie a politiky, v ktorých máe možnosť pestovať neoddeliteľnosť.

Dielo Tatiany Sofii Sorokin vo forme sady tarotových kariet, tak vnímam, ako pozvanie do hry, v ktorej je kladený akcent na neoodeliteľnosti príbehov interpretácií prestupujúcich autorkiným mystickým denníkom v kartách a asociáciami "hráčou" čo sa pýtajú.

Týmto doporučujem udeliť titul Mgr. Art Tatiane Sofii Sorokin

A zároveň prácu hodnotím známkou 1 - výborně.

Mgr.Art Zuzana Žabková MA